

UNIVERSITY OF LATVIA
FACULTY OF
COMPUTING

Laboratory for
Perceptual and Cognitive
Systems

PostDoc
Latvia

SEJA UN EMOCIJAS

Jurgis Šķilters¹, Līga Zariņa¹, Ilze Ceple², Solvita Umbraško³, Santa Bartušēvica¹, Alina Monstvilaite², Baingio Pinna⁴

¹ LU DF Uztveres un kognitīvo sistēmu laboratorija, www.lpcs.lu.lv

² LU Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultāte

³ LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte

⁴ University of Sassari, Italy

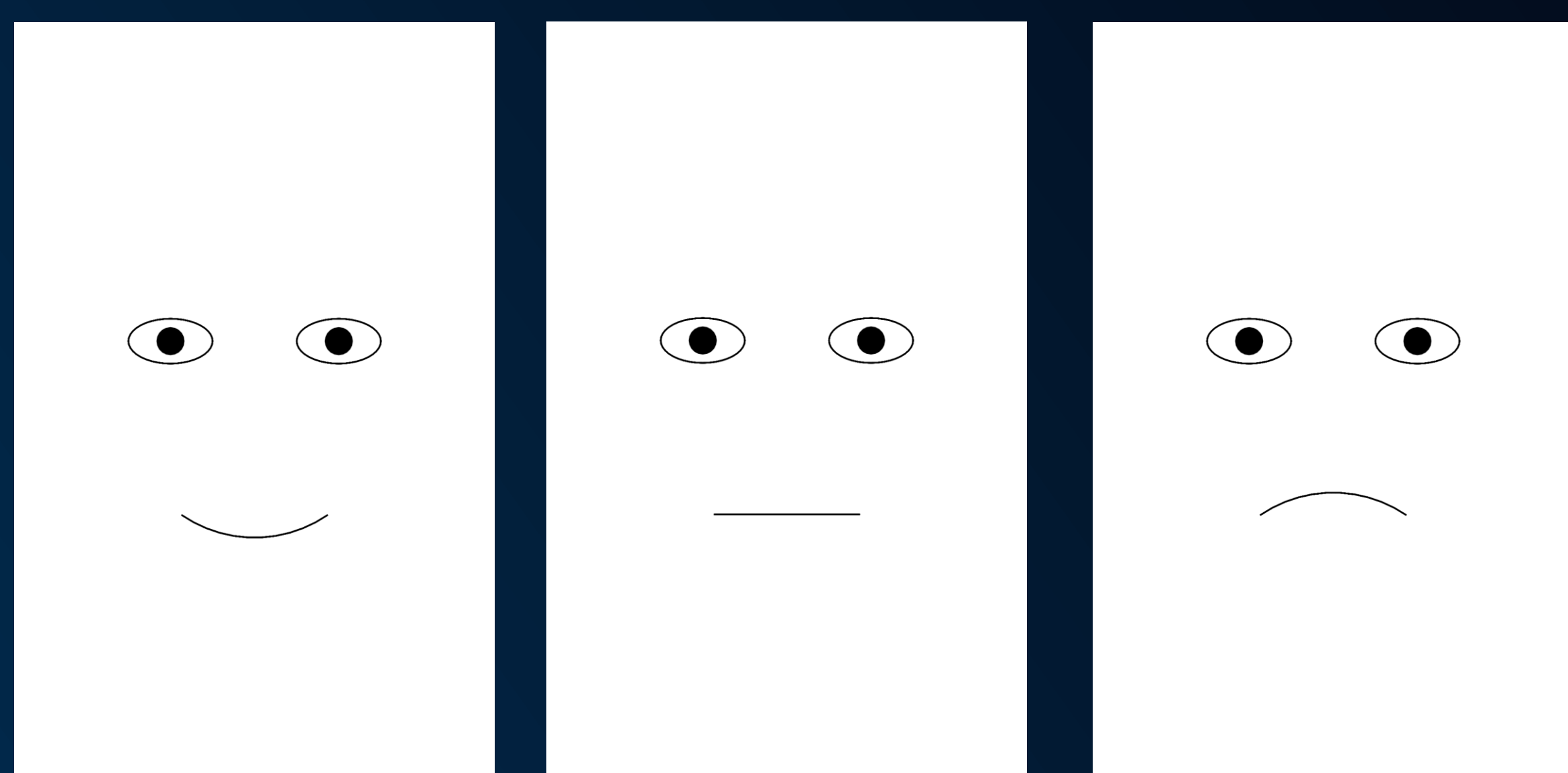
Pētījumi liecina, ka sejas uztvere ir holistisks process - to uztveram kā vienotu veselumu. Emocijas atpazīstam pat iluzorās sejās, tas ir, objektos kuros saskatām sejas (pareidolija).

Vīspirms cilvēki skatās uz acīm, lai izveidotu acu kontaktu, bet pēc tam skatās uz pārējo seju, lai nolasītu emocijas.

Kāda nozīme ir dažādām acu un mutes iezīmēm emociju piešķiršanā un kāda ir ietekme zināšanām, uz kādu sejas izteiksmi lūkosimies?

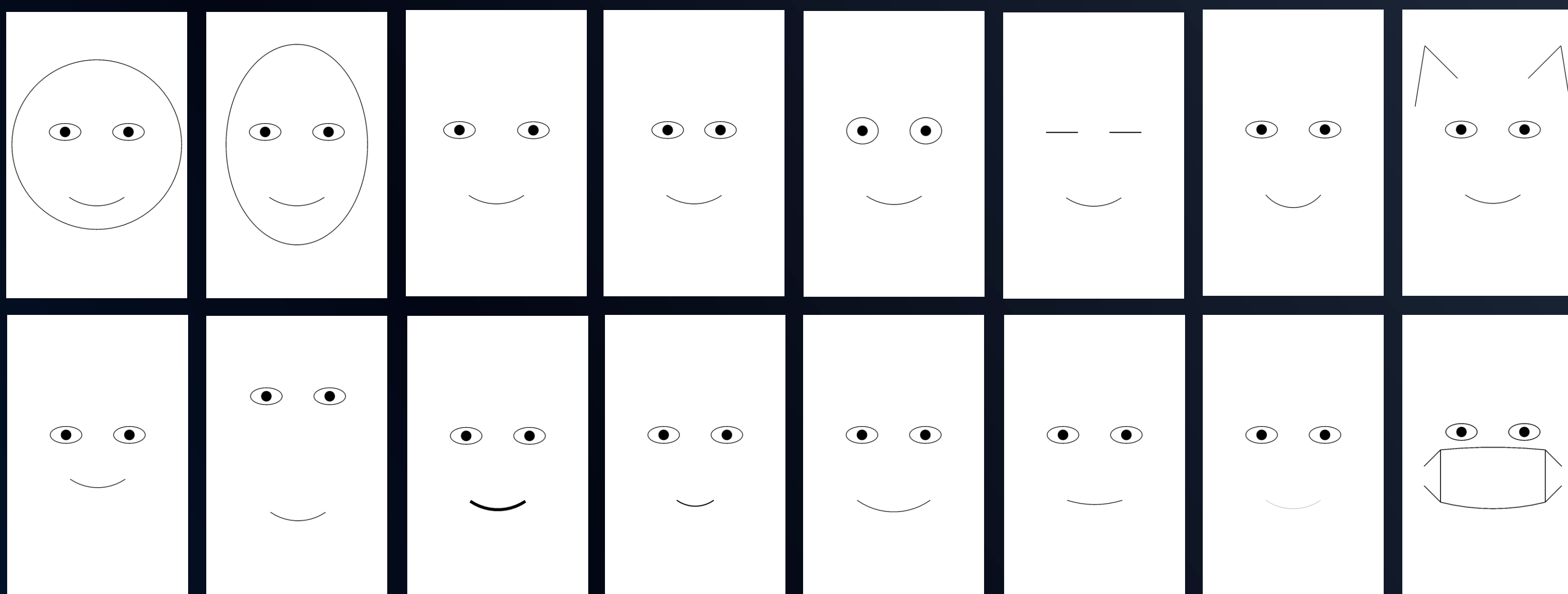
Sejas izteiksmes:

Pozitīva, Neitrāla, Negatīva

Dažādas seju ģeometriskas iezīmes

Pozitīvai sejas izteiksmei

- Tiešsaistes kvazi-eksperimentāls pētījums (n=130)
- 6 pamata emocijas: **Pārsteigums**, **Bailes**, Riebums, **Dusmas**, **Prieks**, **Bēdas**
- 3 Dažādi instrukciju veidi:
 - Pozitīva** (Vai redzamā seja ir **priecīga** vai uz to attiecināmas citas pazīmes, un cik lielā mērā tās ir izteiktas!)
 - Neitrāla** (Lūdzu, novērtējiet, vai attēlā ir redzamas minētās pazīmes, un cik lielā mērā tās ir izteiktas!)
 - Negatīva** (Vai redzamā seja ir **bēdīga** vai uz to attiecināmas citas pazīmes, un cik lielā mērā tās ir izteiktas!)
- Skalas vērtējums: 0-Nav, 1-Ļoti vāji līdz 5-Ļoti spēcīgi

- Acu kustību pieraksta eksperiments (n=60)
- 3 Dažādi instrukciju veidi:
 - Pozitīva** (Aplūkojiet priecīgās sejas!)
 - Neitrāla** (Bez instrukcijas)
 - Negatīva** (Aplūkojiet bēdīgās sejas!)

• **Priecīgākā (3.8)**
• Mazāk priecīgā (2.7)

• **Bēdīgākā (3.7)**
• Mazāk bēdīgā (2.7)

• Lielākais **pārsteigums (3.0)**, **bailes (2.2)**

• Lielākais riebums (2.0) un **dusmas (1.6)**

• Instrukciju ietekme: pirmā sakāde uz **muti** vai **acīm**

